

1 FORMULARI DE QUÍMICA 1.4 PROPIETATS COL·LIGATIVES

1.1 TERMODINÀMICA

$$U = Q - pV, \quad dU = T dS - p dV \quad (1.1)$$

$$H = U + pV \quad (1.2)$$

$$\begin{aligned} A &= U - TS \\ G &= H - TS \end{aligned} \quad (1.3)$$

$$dG = V dp - S dT + \sum \mu_i dn_i \quad (1.4)$$

$$dS_s = \frac{dq_{\text{rev}}}{T_s} \quad (1.5)$$

$$dS_e = -\frac{dq_{\text{rev}}}{T_e} = -\frac{dH}{T_e} \quad (1.6)$$

1.2 CANVIS DE FASE

$$\text{Clausius-Clapeyron: } \frac{dp}{dT} = \frac{L_m}{T \Delta v_m} \quad (1.7)$$

$$\ln \left(\frac{p_A}{p_B} \right) = \frac{L}{R} \left(\frac{1}{T_B} - \frac{1}{T_A} \right) \quad (1.8)$$

1.3 DISSOLUCIONS

Dalton: $p_i = p \chi_i$ (gasos ideals)

Raoult: $p_i = p_i^* \chi_i$ (líquids ideals) (1.9)

Henry: $p_i = k_i \chi_i$ (líquid diluït)

Gasos id.: $\mu_i = \mu_o^g + RT \ln \chi_i$

Líquids id.: $\mu_i = \mu^* + RT \ln \chi_i$ (1.10)

Líquids dil.: $\mu_i = \mu_o^l + RT \ln \chi_i$

Líquids reals: $\chi_i \mapsto a_i = \gamma_i \chi_i$

$$\text{Solubilitats: } \frac{p_A}{p_B} = \frac{S_A}{S_B} \quad (1.11)$$

$$\Delta T_e = k_b m \quad (1.12)$$

$$\Delta T_c = k_f m \quad (1.13)$$

$$\Delta p_1 = p_1^* \chi_2 \quad (1.14)$$

$$\pi = mRT \quad (1.15)$$

1.5 ESTRUCTURA DE LA MATÈRIA

- n : nre. quàntic principal $(0, \dots, \infty)$.
- l : nre. quàntic azimutal $(0, \dots, n-1)$.
- m_l : nre. quàntic magnètic $(-l, \dots, l)$.
- m_s : nre. quàntic d'spin $(-1/2, +1/2)$.

ORBITALS

- $l = 0$: orbital s (2 electrons màxim).
- $l = 1$: orbital p (6 electrons màxim).
- $l = 2$: orbital d (10 electrons màxim).
- $l = 3$: orbital f (14 electrons màxim).

1.6 CANVI QUÍMIC

EQUILIBRI QUÍMIC

Sigui $aA + bB \rightleftharpoons cC + dD$ una reacció química.

$$\Delta_r G = \Delta_r G^0 + RT \ln Q_p \quad (1.16)$$

$$\Delta_r G \begin{cases} < 0 & \text{reacciona cap a la dreta} \\ = 0 & \text{està en l'equilibri} \\ > 0 & \text{reacciona cap a l'esquerra} \end{cases}$$

on Q és el quocient de reacció. Quan reacciona cap a la dreta es diu que la reacció és espontània.

$$\Delta_r G = \Delta_r H - T \Delta_r S \quad (1.17)$$

Per a gasos ideals tenim:

$$Q_p = \frac{\prod (p_{\text{prod}}/p^0)^{\nu_{\text{prod}}}}{\prod (p_{\text{reac}}/p^0)^{\nu_{\text{reac}}}} \quad (1.18)$$

on $p^0 = 1 \text{ atm}$.

Per a dissolucions ideals tenim:

$$Q_c = \frac{\prod (C_{\text{prod}}/C^0)^{\nu_{\text{prod}}}}{\prod (C_{\text{reac}}/C^0)^{\nu_{\text{reac}}}} \quad (1.19)$$

on $C^0 = 1 \text{ M}$.

$$Q_x \begin{cases} < K_x & \text{reacciona cap a la dreta} \\ = K_x & \text{està en l'equilibri} \\ > K_x & \text{reacciona cap a l'esquerra} \end{cases}$$

Es pot demostrar que existeix la següent relació entre les constants k_p en funció de la temperatura:

$$\ln \frac{k_p^0(T_2)}{k_p^0(T_1)} = -\frac{\Delta H^0}{R} \left(\frac{1}{T_2} - \frac{1}{T_1} \right) \quad (1.20)$$

REACCIONS ÀCID-BASE

Hi ha diferents definicions d'àcid:

- Brønsted: que dóna protons (H^+).
- Lewis: que agafa un parell d'electrons.

$$\begin{aligned} K_w &= [H_3O^+][OH^-] \\ &= K_a K_b = 10^{-14} \\ 14 &= pH + pOH \end{aligned} \quad (1.21)$$

$$\begin{aligned} pH &= -\log[H_3O^+] \\ pOH &= -\log[OH^-] \end{aligned} \quad (1.22)$$

REACCIONS DE PRECIPITACIÓ

Sigui $cAB \rightarrow aA^+ + bB^-$ una reacció química.

$$Q_{ps} = [A^+]^a [B^-]^b \quad (1.23)$$

$$Q_{ps} \begin{cases} \leq K_{ps} & \text{no precipita} \\ > K_{ps} & \text{precipita} \end{cases}$$

on Q_{ps} s'anomena el producte de solubilitat.

CELLES ELECTROQUÍMIQUES
(REACCIONS D'OXIDACIÓ-REDUCCIÓ)

Si una cel·la opera reversiblement, es compleix

$$\begin{aligned} W_{\text{elec}} &= -\nu F E_{\text{cel·la}} \\ &= \Delta_r G = -RT \ln K \end{aligned} \quad (1.24)$$

on F és la constant de Faraday ($9.6485 \times 10^4 \text{ C mol}^{-1}$), $E_{\text{cel·la}}$ és la força electromotriu de la cel·la, i ν és el nre. de mols d'electrons transferits en la reacció de la cel·la.

$$\text{Eq. Nernst: } E_c = E_c^0 - \frac{RT}{\nu F} \ln Q \quad (1.25)$$

on Q és el quocient de reacció.

$$E_{\text{cel·la}}^0 = E_{\text{càtode}}^0 - E_{\text{ànode}}^0 \quad (1.26)$$

$$E_{\text{cel·la}}^0 \begin{cases} < 0 & \text{no espontània} \\ > 0 & \text{espontània} \end{cases}$$

on el càtode és a on es produeix la reducció (guany d'electrons) i l'ànode és a on es produeix l'oxidació (pèrdua d'electrons).

1.7 CINÈTICA QUÍMICA

VELOCITAT D'UNA REACCIÓ

Sigui $aA + bB \longrightarrow cC + dD$ una reacció química.

$$\begin{aligned} v &= -\frac{1}{a} \frac{d[A]}{dt} = -\frac{1}{b} \frac{d[B]}{dt} \\ &= \frac{1}{c} \frac{d[C]}{dt} = \frac{1}{d} \frac{d[D]}{dt} \end{aligned} \quad (1.27)$$

on v és la velocitat de la reacció.

ORDRE D'UNA REACCIÓ

$$\text{Llei de velocitat: } v = k[A]^x[B]^y \quad (1.28)$$

on k s'anomena constant de velocitat, que, com el seu nom indica, és constant $\forall t$; x i y són els ordres de cada reactiu i són determinats experimentalment; poden o no coincidir amb el coeficient estequiomètric. S'anomena ordre de reacció a la suma $x+y$.

REACCIONS D'ORDRE ZERO

Sigui $aA \longrightarrow bB$ una reacció química. Mitjançant el càlcul podem arribar a la següent expressió:

$$[A]_t = [A]_0 - akt \quad (1.29)$$

REACCIONS DE PRIMER ORDRE

Sigui $aA \longrightarrow bB$ una reacció química. Mitjançant el càlcul podem arribar a la següent expressió:

$$\ln[A]_t = \ln[A]_0 - akt$$

o alternativament

$$\ln([B]_{\infty} - [B]_t) = \ln[B]_{\infty} - akt \quad (1.30)$$

REACCIONS DE SEGON ORDRE

Sigui $aA \longrightarrow bB$ una reacció química. Mitjançant el càlcul podem arribar a la següent expressió:

$$\frac{1}{[A]_t} = \frac{1}{[A]_0} + akt \quad (1.31)$$

REACCIONS ELEMENTALS

Sigui $aA \longrightarrow bB$ una reacció química. Llavors, l'ordre de la reacció és el coeficient estequiomètric a .

ENERGIA D'ACTIVACIÓ

$$\text{Eq. Arrhenius: } k = Ae^{-E_a/RT} \quad (1.32)$$

on A és la freqüència de col·lisió i E_a és l'energia d'activació de la reacció.